

Облікова картка дисертації (ОКД)

Шифр спецради: ДФ 35.051.052

Відкрита

Вид дисертації: 08

Державний обліковий номер: 0822U100832

Дата реєстрації: 09-06-2022

1. Відомості про здобувача

ПІБ (укр.): Кульчицький Тарас Русланович

ПІБ (англ.): Kulchytskyi Taras Ruslanovych

Шифр спеціальності, за якою відбувся захист: 081

Дата захисту: 27-05-2022

На здобуття наукового ступеня: Доктор філософії (д.філ)

Спеціальність за освітою: Управління фінансово-економічною безпекою

2. Відомості про установу, організацію, у вченій раді якої відбувся захист

Назва організації: Львівський національний університет імені Івана Франка

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Код ЄДРПОУ: 02070987

Адреса: вул. Університетська, буд. 1, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Телефон: 380322616048

E-mail: zag_kan@lnu.edu.ua

WWW: <http://www.lnu.edu.ua>

3. Відомості про організацію, де виконувалася (готувалася) дисертація

Назва організації: Львівський національний університет імені Івана Франка

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Код ЄДРПОУ: 02070987

Адреса: вул. Університетська, буд. 1, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Телефон: 380322616048

E-mail: zag_kan@lnu.edu.ua

WWW: <http://www.lnu.edu.ua>

4. Відомості про організацію, де працює здобувач

Назва організації: Благодійний Фонд «Право на захист»

Підпорядкованість:

Код ЄДРПОУ: 38621206

Адреса: вул. Щекавицька, 57, м. Київ, 04070, Україна

Телефон: 380443371762

E-mail: r2p@r2p.org.ua

WWW: <https://r2p.org.ua/>

5. Наукові керівники та консультанти

Наукові керівники

Бурак Володимир Ярославович (д. ю. н., доц., 12.00.05)

6. Офіційні опоненти та рецензенти

Офіційні опоненти

Мокрицька Наталія Петрівна (к. ю. н., доц., 12.00.05)

Шумило Михайло Миколайович (д. ю. н., старший науковий співробітник, 12.00.05)

Рецензенти

Рим Олена Михайлівна (д. ю. н., доц., 12.00.05)

Синчук Світлана Миколаївна (д. ю. н., професор, 12.00.05)

7. Підсумки дослідження та кількісні показники

Підсумки дослідження: 22 - Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Кількість сторінок: 224

Кількість додатків: 1

Ілюстрації:

Таблиці:

Схеми:

Використані першоджерела: 367

Кількість публікацій: 21

Кількість патентів:

Впровадження результатів роботи: ні

Мова документа: Українська

Зв'язок з науковими темами: 0119U002400

8. Індекс УДК тематичних рубрик НТІ

Індекс УДК: 349.3, 349.3

Тематичні рубрики: 10.67

9. Тема та реферат дисертації

Тема (укр.)

Правове регулювання соціального захисту внутрішньо переміщених осіб в Україні

Тема (англ.)

Legal Regulation of Social Protection of Internally Displaced Persons in Ukraine

Реферат (укр.)

Дисертація є комплексним дослідженням правового регулювання соціального захисту внутрішньо переміщених осіб в Україні. Охарактеризовано правовий статус внутрішньо переміщеної особи як суб'єкта права на соціальний захист; визначено поняття соціального захисту внутрішньо переміщених осіб та досліджено юридичні гарантії соціального захисту внутрішньо переміщених осіб; охарактеризовано соціальні виплати, що надаються внутрішньо переміщеним особам; з'ясовано специфіку їхнього пенсійного забезпечення; проаналізовано правові питання соціального захисту внутрішньо переміщених осіб у правовідносинах зайнятості; розкрито гарантії реалізації ними права на житло; охарактеризовано послуги соціальної інтеграції та реінтеграції як вид соціального захисту внутрішньо переміщених осіб. На підставі порівняльного аналізу з'ясовано, що передбачені Законом України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» правові підстави встановлення факту внутрішнього переміщення особи не повною мірою відповідають Керівним принципам ООН з питань внутрішнього переміщення. З метою приведення їх у відповідність до міжнародних стандартів запропоновано доповнити п. 2 ст. 4 зазначеного Закону України ще однією підставою взяття на облік особи як внутрішньо переміщеної: «неможливість особи проживати на території, де виникли та продовжують бути обставини, зазначені в статті 1 цього Закону України, на момент звернення, хоча через незалежні від особи причини, вона тимчасово не проживала на цій території в момент виникнення законодавчо передбачених подій». Набуло подальшого розвитку визначення соціального захисту внутрішньо переміщених осіб як системи державних, територіальних та недержавних організаційно-правових заходів законодавчо-обов'язкового чи добровільного характеру, які застосовуються з метою задоволення соціальних потреб осіб, зумовлених обставинами, передбаченими Законом України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», та спрямовані на ефективну інтеграцію цих осіб за новим місцем проживання, а також створення умов для забезпечення їм гідного рівня життя. Доведено взаємозв'язок соціальних потреб та права на соціальний захист внутрішньо переміщеної особи. Досліджено систему юридичних норм, які визначають правові умови та процедуру соціального захисту внутрішньо переміщених осіб, зобов'язаних суб'єктів, способи захисту порушених прав та відповідальність у зазначеній сфері відносин. Аргументовано, що відсутність єдиного нормативно-правового акту у сфері забезпечення внутрішньо переміщених осіб соціальними виплатами негативно впливає на комплексність та ефективність їхнього соціального захисту. Запропоновано прийняти єдиний Порядок, у якому передбачити всі види таких виплат, правові підстави, умови й процедуру отримання, зобов'язаних суб'єктів та відповідальність. Вперше обґрунтовано, що передбачена законодавством правова підстава отримання відмови у призначенні грошової допомоги внутрішньо переміщеній особі для покриття витрат на проживання – наявність у її власності житлового приміщення/частини житлового приміщення, що не відповідає соціальним житловим нормативам, є правообмежувальною, та повинна бути змінена відповідно до соціальних стандартів. Тому запропоновано передбачену абз. 1 п. 6 «Порядку надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг» правову підставу відмови у призначенні грошової допомоги узгодити із соціально-житловим законодавством. Удосконалено законодавчі положення щодо суб'єктного складу отримувачів адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам на покриття витрат на проживання. Аргументовано необхідність закріплення норми, відповідно до якої така допомога надається на кожному окрему сім'ю, незалежно від факту проживання декількох сімей за однією адресою. Відповідні зміни запропоновано внести у Постанову Кабінету Міністрів України «Про надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг». Обґрунтовано, що визначені законодавством строки звернення особи за соціальними виплатами будь-якого виду у механізмі реалізації зазначеного права внутрішньо переміщеною особою набувають правообмежувальних ознак. Запропоновано законодавчо заборонити застосовувати правообмежувальні строки звернення у процедурі призначення та надання соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам. Удосконалено положення щодо процедури призначення внутрішньо переміщеній особі пенсії у зв'язку з втратою годувальника. Зокрема, доведено потребу в Порядку подання та оформлення документів для призначення (перерахунку) пенсій відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» передбачити можливість внутрішньо переміщеної особи підтверджувати факт її спільного проживання з померлим годувальником довідкою про реєстрацію місця проживання до моменту їхнього внутрішнього переміщення.

Реферат (англ.)

The dissertation is a complex study of the legal regulation of social protection of internally displaced persons in Ukraine. The legal status of an internally displaced person as a subject of the right for social protection has been described; the concept of

social protection of internally displaced persons has been defined and the legal guarantees of social protection of internally displaced persons have been investigated; social benefits provided to internally displaced persons have been characterized; the specifics of their pension provision have been clarified; legal issues of social protection of internally displaced persons in the employment relations have been analyzed; guarantees of realization of their right for accommodation have been revealed; the services of social integration and reintegration have been described as types of social protection of the internally displaced persons. By means of the comparative analysis, it has been found out that the legal foundations of the Law of Ukraine "On Ensuring the Rights and Freedoms of Internally Displaced Persons" does not fully comply with the UNO Guiding Principles on Issues of Internal Displacement. In order to bring them into line with the international standards, it is suggested to complement the item 2 at Art. 4 of the above mentioned Law of Ukraine with another reason for registering a person as an internally displaced one: inability of a person to reside in the area in conditions described in the article 1 of this Law of Ukraine at the time of application, despite of reasons irrelevant to a person, they didn't reside in the territory at the time of appearance of the events, provided by law. The definition of social protection of internally displaced persons has been further developed as a system of state, territorial and non-state organizational and legal measures of legislatively obligatory or voluntary nature, used to meet the social needs of persons due to circumstances provided by the Law of Ukraine "On Ensuring Rights and Freedoms of internally displaced persons", they are aimed at the effective integration of these persons in their new place of residence, as well as creation of conditions to ensure a decent level of standard of living. The relationship between social needs and the right for social protection of internally displaced persons has been demonstrated. The system of legal norms that determine legal conditions and procedure of social protection of internally displaced persons, obligated subjects, ways to protect the violated rights and responsibilities in this area of relations has been studied. It is argued that the lack of a single unified normative legal act in the field of providing internally displaced persons with social benefits has a negative impact on the complexity and effectiveness of their social protection. It is proposed to adopt a single Procedure in order to provide all types of such payments, legal reasons, conditions and manner for obtaining, obligated subjects and responsibility. For the first time it is substantiated that the legal reason provided by law for refusal in assignment of financial assistance to an internally displaced person to cover living expenses – the ownership of a dwelling / part of a dwelling that does not meet social accommodation standards is law-restrictive one and should be changed in accordance with social standards. The legislative provisions on the subject composition of recipients of the address-targeted assistance to internally displaced persons to cover their living expenses have been improved. The necessity of fixing the norm is argued, according to which such assistance should be provided to every individual family, regardless of the fact that several families live at the same address. It is proposed to amend the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine "On providing monthly address-targeted assistance to internally displaced persons to cover living expenses, including accommodation and communal services". It is substantiated that the terms of a person's application for any kind of social benefits provided by law in the mechanism of realization of the specified right by an internally displaced person are acquiring the law-restrictive features. It is proposed to prohibit the use of restrictive deadlines for application in the procedure of assignment and provision of social benefits to internally displaced persons. The provisions of the procedure of assignment a pension to an internally displaced person in regard with the loss of a breadwinner have been improved. In particular, there has been proved the necessity in the Procedure for application and formatting documents for assignment (recalculation) of a pension in accordance with the Law of Ukraine to provide the possibility of internally displaced persons to confirm the fact of cohabitation with the deceased breadwinner with help of the certificate of accommodation registration by the moment of their internal movement.

Голова спеціалізованої вченої ради: Пилипенко Пилип Данилович (д. ю. н., професор, 12.00.05)

Головуючий на засіданні: Пилипенко Пилип Данилович (д. ю. н., професор, 12.00.05)

Підпис

М.П.

Відповідальний за подання документів: Жак О.В. (Тел.: 380636075982)

Підпис

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.